

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 721/2025-52

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného JUDr. Marekom Čuhákom, advokátom, Ružová dolina 8, Bratislava, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície v Nitre v konaní vedenom pod ČVS: ORP-891/1-VYS-NR-2024 a jeho uzneseníu z 1. októbra 2024, postupu Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Stred, Banská Bystrica v konaní vedenom pod ČVS: UIS-273/0-OPOS-2023 a jej uzneseníu z 8. novembra 2024, postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trenčíne, odboru kriminálnej polície v konaní vedenom pod ČVS: ORP-695/1-VYS-TN-2024 a jeho uzneseníu z 24. decembra 2024, postupu Okresnej prokuratúry Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 1152/24/4403-4 a jej uzneseníu z 24. januára 2025, postupu Okresnej prokuratúry Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 1Pn 79924/3309 a jej uzneseníu z 28. januára 2025 a postupu Krajskej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 4Kn 91/23/3300 a jej uzneseníu z 21. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 26. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na život podľa čl. 15 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na život podľa čl. 2 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na zákaz mučenia a podrobenia krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a zákazu mučenia alebo podrobovania neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, alebo trestaniu podľa čl. 3 dohovoru, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, obydli a korešpondencie podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, práva na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13

dohovoru a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj základných práv uznaných čl. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 20, 21, 35 a 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície v Nitre (ďalej len „okresné riaditeľstvo PZ v Nitre“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-891/1-VYS-NR-2024 a jeho uznesením z 1. októbra 2024, postupom Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Stred, Banská Bystrica (ďalej len „úrad inšpekčnej služby“) v konaní vedenom pod ČVS: UIS-273/0-OPOS-2023 a jeho uznesením z 8. novembra 2024, postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trenčíne, odboru kriminálnej polície (ďalej len „okresné riaditeľstvo PZ v Trenčíne“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-695/1-VYS-TN-2024 a jeho uznesením z 24. decembra 2024, postupom Okresnej prokuratúry Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 1152/24/4403-4 a jej uznesením z 24. januára 2025, postupom Okresnej prokuratúry Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 1Pn 79924/3309 a jej uznesením z 28. januára 2025 a postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4Kn 91/23/3300 a jej uznesením z 21. januára 2025. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti tiež navrhuje označené napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť označeným štátnym orgánom, ktoré ich vydali, na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň požaduje náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal v rozmedzí od 9. septembra 2023 do 24. októbra 2024 viaceré trestné oznámenia, z ktorých vyplývajú podozrenia zo spáchania prečinov ublíženia na zdraví, neposkytnutia pomoci, zneužívania právomocí verejného činiteľa, prijímania úplatku, falšovania a vyhotovenia nepravdivej zdravotnej dokumentácie, nebezpečného vyhrážania a zločinov vydierania, týrania blízkej osoby a zverenej osoby, marenia spravodlivosti a mučenia a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania, ktorých sa mali dopustiť príslušníci ZVJS služobne zaradení v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby v Ilave, tým že počas celého obdobia umiestnenia sťažovateľa v priestoroch týchto ústavov sa mu mali vysmievať, vyhrážať rôznym spôsobom vrátane ublíženia na zdraví, zabitím a umiestnením na psychiatrii, vydierať, izolovať, zle s ním zaobchádzať, fyzicky napadnúť a mučiť, vykonávať nátlak rôzneho druhu, spôsobovať mu psychické a fyzické utrpenie a týranie, vystavovať ho neľudskému zaobchádzaniu, a to okrem iného neposkytnutím adekvátnej zdravotnej starostlivosti, nepovoľovaním mu rôznych vecí a činností vrátane prístupu na internet, znemožnením mu prístupu k právnym informáciám, neoprávneným zasahovaním do jeho súkromia a ochrany majetku, vystavovaním prehliadkam tela, podávaním nevhodnej stravy z dôvodu jeho alergie, resp. intolerancie, ohrozovaním jeho zdravia závadnými potravinami, pútaním ho po každom opustení cely vrátane vykonávania eskorty a pri lekárskejších vyšetreniach, umiestňovaním ho do kliečky, napadnutím ho pri eskortách, vyzliekaním do naha pri lekárskejších vyšetreniach a ošetrovaniach za prítomnosti dozorcov, vykonávaním rôznych opatrení, zákazov a obmedzení spôsobujúcich mu psychické a fyzické utrpenie, stres, traumy, depresie, stavy úzkosti, poníženia, ako napr. jeho izolácia od ostatných odsúdených, nepovolenie mu spoločných návštev či spoločných vychádzok s inými odsúdenými, alebo umožňovaním mu spoločných aktivít len s takými odsúdenými, s ktorými je v konflikte, nepovolením mu záujmovej činnosti, napr. počúvať hudbu na CD prehrávači, sledovať televíziu, vykonávať pohybové aktivity vrátane cvičenia, neumožnením mu mať civilné oblečenie, vlastný varič, chladničku, ventilátor, videohry, DVD prehrávač, MP3 prehrávač, počítač, kopírku, USB a pod., nevytvorením mu vhodných pracovných podmienok

pri práci, nezabezpečením mu vhodných pracovných pomôcok, neumožnením mu mať zdravotný/anatomický matrac, nezaobstaraním spodného „prádla“ (správne „bielizne“) vhodnej veľkosti, neumožnením mu kupovať si teplé hotové jedlá, tepelne si pripravovať vlastnú stravu, porušovaním jeho práva na 8-hodinový nepretržitý spánok, napr. zapaľovaním mu svetla alebo robením hluku, nútením ho zúčastňovať sa na náboženských aktivitách, nevyplatením správnej výšky mzdy za vykonanú prácu, falšovaním a vyhotovovaním nepravdivých záznamov, ukladaním rôznych disciplinárnych trestov z dôvodu, že odmietal platiť úplatky personálu väznice, zavedením mu trvalého kamerového dohľadu na cely, vyhrázaním sa mu izoláciou, umiestnením ho na psychiatrii, ublížením na zdraví a zabitím, ak nezoberie sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v celom rozsahu späť, vystavovaním ho brutálnemu mučeniu, slovnému a fyzickému napádaniu, odopretím jeho práva na náležitú lekársku starostlivosť, falšovaním jeho zdravotných záznamov, nútením ho podpísať nepravdivé údaje v jeho zdravotnej dokumentácii, vyhrázaním sa mu smrťou či ublížením na zdraví za podanie trestného oznámenia vo veci mučenia a nútením ho podané trestné oznámenie stiahnuť a nevypovedať voči personálu väznice, nezabránením menovaným odsúdeným vyhrážať sa mu, vydierať ho či nahováraním iných odsúdených, aby na neho podávali rôzne podnety.

3. Úrad inšpekčnej služby ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením z 8. novembra 2024 všetky trestné oznámenia sťažovateľa odmietol, keďže nevzhliadol dôvod na začatie trestného stíhania alebo postupu podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Po dôkladnom prešetrení jednotlivých vecí, zhodnotením všetkých okolností jednotlivých prípadov s prihliadnutím na skutočnosti ovplyvňujúce závažnosť skutkov úrad inšpekčnej služby skonštatoval, že neboli zistené také skutočnosti, ktoré by verifikovali tvrdenia sťažovateľa. Úrad inšpekčnej služby preto dospel k záveru, že príslušníci ZVJS služobne zaradení v ústave na výkon trestu odňatia slobody a ústave na výkon väzby v Ilave sa nedopustili protiprávneho konania. Z vykonaných úkonov považoval za zrejmé, že príslušníci ZVJS sa pri výkone svojich povinností a právomocí vo vzťahu ku skutočnostiam, ktoré uviedol sťažovateľ, nedopustili takého konania, ktoré by bolo v rozpore s platnými právnymi predpismi, a mohli by zakladať ich prípadnú trestnoprávnu zodpovednosť, resp. zodpovednosť za prípadné disciplinárne previnenie. Po komplexnom vyhodnotení podaní sťažovateľa v komparácii s dodanými listinnými podkladmi mal za zrejmé, že ide len o osamotené subjektívne tvrdenia sťažovateľa, ktoré neboli podložené relevantnými dôkazmi, a preto ich je možné vnímať len ako snahu o riešenie jeho nespokojnosti s rozhodnutiami príslušníkov ZVJS. Príslušníci ZVJS sa preto podľa úradu inšpekčnej služby nedopustili konaní, ktoré by naplnili zákonné znaky skutkových podstatí označených prečinov a zločinov.

4. Proti uzneseniu úradu inšpekčnej služby sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú krajská prokuratúra ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením z 21. januára 2025 zamietla. Krajská prokuratúra bola toho názoru, že sťažovateľ v podaných trestných oznámeniach len rámcovo a bez akýchkoľvek konkrétnych skutočností a dôkazov namietal spáchanie označených prečinov a zločinov príslušníkmi ZVJS. Dodala tiež, že platné právo neumožňuje orgánom činným v trestnom konaní viesť trestné stíhanie v prípadoch, ak sa skutok „rysuje“ len v nejasných obrysoch, pričom prípadné svojvoľné vymedzenie skutku zo strany orgánov činných v trestnom konaní by bolo neprípustné a v rozpore so zákazom ľubovôle pri rozhodovaní štátnych orgánov. Orgán činný v trestnom konaní totižto nemôže najskôr „vytvoriť“ skutkové okolnosti tak, aby zodpovedali určitej právnej kvalifikácii a želaniu oznamovateľa, a potom im prispôsobovať dokazovanie, ale postup musí byť

opačný, teda určitá právna kvalifikácia musí sama vyplynúť zo zisteného konkrétneho skutkového stavu. Skutok alebo určitý skutkový dej, ktorý sa odohral, sa nestáva trestným činom len preto, že ho za trestný čin označí oznamovateľ v podanom trestnom oznámení. Posúdenie, či skutok napĺňa alebo nenapĺňa znaky konkrétnej skutkovej podstaty trestného činu, je plne v kompetencii orgánov činných v trestnom konaní. Každý má zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami a návrhmi kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili, avšak nikto nemá nárok na to, aby výsledok tohto vybavenia zodpovedal jeho predstave. Vo vzťahu k zásahom do základných práv a slobôd sťažovateľa pri výkone jeho trestu odňatia slobody krajská prokuratúra skonštatovala, že spôsob výkonu jeho trestu odňatia slobody, tak ako ho namietal v trestných oznámeniach, je v súlade s platnými právnymi normami a nenapĺňa znaky žiadneho trestného činu, keďže postupy príslušníkov ZVJS neboli nezákonné, ale predstavovali výkon ich právomocí. Krajská prokuratúra preto sťažnosťou napadnuté uznesenie úradu inšpekčnej služby považuje za zákonné a vecne správne.

5. Sťažovateľ tiež podal na okresnom riaditeľstve PZ v Nitre podnet týkajúci sa podozrenia zo spáchania prečinu krivého obvinenia alebo prečinu krivej výpovede a krivej prisahy. Okresné riaditeľstvo PZ v Nitre ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením z 1. októbra 2024 podnet sťažovateľa odmietlo, keďže proti sťažovateľovi sa nevedlo žiadne trestné stíhanie, a preto neboli naplnené znaky skutkovej podstaty uvedených trestných činov.

6. Proti uzneseniu okresného riaditeľstva PZ v Nitre sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú Okresná prokuratúra Nitra ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením z 24. januára 2025 zamietla ako nedôvodnú. Sťažnosťou napadnuté uznesenie považovala za vecne a po právnej stránke správne, keďže nedošlo k podaniu trestného oznámenia na osobu sťažovateľa ani k výsluchu žiadnej osoby v procesnom postavení svedka, ktorá by proti sťažovateľovi vypovedala, a preto nedošlo k naplneniu objektívnej stránky skutkových podstát označených trestných činov.

7. Sťažovateľ napokon podal trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania prečinu krivého obvinenia, o ktorom okresné riaditeľstvo PZ v Trenčíne ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením z 24. decembra 2024 rozhodlo tak, že ho odmietlo, keďže bolo toho názoru, že jednoznačne nebola naplnená subjektívna a ani objektívna stránka trestného činu krivého obvinenia. V odôvodnení napadnutého uznesenia okrem iného uviedlo, že operatívni pracovníci Národnej kriminálnej agentúry počas operatívneho preverovania získali informáciu, že sťažovateľ mal pripravovať vraždu viacerých osôb. Operatívne preverovanie tejto informácie však bolo ukončené bez realizačného návrhu. Skutočnosť, že sťažovateľ bol vyťažovaný k predmetnej operatívnej informácii, nemožno považovať za spáchanie trestného činu krivého obvinenia. V predmetnej veci nebolo podané trestné oznámenie ani začaté trestné stíhanie a ani vznesené obvinenie proti osobe sťažovateľa, a preto podľa okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne nemožno uvažovať o spáchaní trestného činu krivého obvinenia.

8. Proti uzneseniu vyšetrovateľa okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú Okresná prokuratúra Trenčín ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením z 28. januára 2025 zamietla. Bola toho názoru, že vyšetrovateľ postupoval a rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku. Podľa nej z dôkazov zabezpečených v rámci konania pred začatím trestného stíhania vyplýva dostatočne odôvodnený záver, na základe ktorého bolo trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté, keďže v danej veci neboli naplnené

základné znaky skutkovej podstaty trestného činu krivého obvinenia. Rozhodnutie vyšetrovateľa považuje za zákonné, dôvodné, vecne správne a dostatočne odôvodnené.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ dlhodobo sa nachádzajúci vo väznici ako odsúdený namieta, že je sústavne a opakovane zo strany personálu väznice vystavovaný úmyselnému zlému zaobchádzaniu v rôznych podobách, mučeniu a iným porušeniam označených základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základných práv podľa charty, na čo podal trestné oznámenia na príslušníkov ZVJS.

10. Odvolávajúc sa na judikatúru ESLP, poukazuje na to, že orgány štátu sú povinné aj z vlastnej iniciatívy zabezpečiť všetky forenzné dôkazy, vypočúť náležite obeť, vypočúť svedkov, dať spraviť všetky odborné lekárske skúmania a vyšetrenia, dať spraviť ich odborné vyhodnotenia a pod. a tiež správne posúdiť všetky skutočnosti a dôkazy, náležite potrestať tých, ktorí sú za porušovanie jeho označených základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základných práv charty zodpovední, a priznať odškodnenie v dostatočnej výške.

11. Sťažovateľ namieta, že napriek tomu, že je obeťou zlého zaobchádzania, mučenia, porušenia práva na súkromie, na ochranu majetku a ďalších v bode 1 odôvodnenia tohto uznesenia označených základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základných práv podľa charty, štát a jeho orgány neučinili v jeho veci riadne a účinné vyšetovanie a trestné stíhanie odmietli napriek tomu, že na to podľa neho nie sú splnené právne a iné predpoklady a náležitosti, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jeho práv ako obeť na riadne a účinné vyšetovanie, poskytnutie mu primeranej právnej ochrany, nedošlo k potrestaniu páchatel'ov a ani k priznaniu mu odškodnenia za zlé zaobchádzanie a porušenie jeho práv.

12. Poukazuje na to, že bol a je dlhodobo, sústavne a opakovane vystavovaný vo väznici zlému zaobchádzaniu a iným porušeniam jeho práv, a to najmä z dôvodov, že štát a jeho orgány nezorganizovali svoj väzenský systém takým spôsobom a neurobili také opatrenia, aby nedošlo a nedochádzalo k ním namietanému porušeniu jeho základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základných práv podľa charty, a že neučinili v žiadnej z jeho vecí riadne a účinné vyšetovanie. Je toho názoru, že vyšetrovacie orgány nepodnikli v jeho veciach všetky kroky k zabezpečeniu dôkazov o incidentoch, ktoré po nich možno rozumne požadovať a ich závery nie sú založené na dôkladnej, pravdivej, objektívnej a nestrannej analýze všetkých na jeho veci sa vzťahujúcich relevantných skutočností a dôkazov, a preto v jeho veciach vykonané vyšetovanie nenaplnilo požiadavky dôkladnosti a účinnosti vyšetovania, čo má za následok porušenie jeho práv ako obeť.

13. Tvrdí, že 19. októbra 2023 bol vystavený mučeniu vo väznici, v ktorej sa nachádza, a to zo strany personálu tejto väznice, a aj zlému zaobchádzaniu, keď proti nemu zástupcovia štátu pri mučení použili veľkú brutalitu a spôsobili mu zranenia, ktoré sa nezhojili. Väzenské orgány následne následky jeho mučenia zatajovali falšovaním a vyhotovovaním nepravdivej zdravotnej dokumentácie a v dôsledku neposkytnutia mu adekvátnej liečby a zdravotnej starostlivosti mu je už vyše 15 mesiacov neustále spôsobované intenzívne fyzické a psychické utrpenie. Uvádza tiež, že od roku 2010 bol vystavovaný zo strany personálu väznice vyhrážkam smrťou či ťažkou ujmom na zdraví, pričom toto vyhrážanie sa mu nepretržite trvá až do momentu podania ústavnej sťažnosti.

Zlému zaobchádzaniu bol vystavený aj počas svojho pobytu vo väznici v Leopoldove, a to v rokoch 2012 a 2014. Uvádza, že 27. januára 2017 bol odvedený do miestnosti bez kamier v priestoroch Okresného súdu Nitra, kde bol zo strany personálu väznice Leopoldov a Nitra vystavený vyše hodiny mučeniu a pokusu o zabitie ako pomsty za to, že mal údajne napadnúť dozorca. Jeho mučenie a ďalšie pokusy o jeho zabitie mali podľa neho následne pokračovať toho istého dňa aj vo väzenskej sanitke počas jeho prevozu z Nitry do Trenčína a vo väzenskej nemocnici v Trenčíne počas nasledujúcich dní. Zlému zaobchádzaniu sériou fyzických napadnutí a násilí mal čeliť aj v roku 2018 počas jeho prevozu do väzenskej nemocnice v Trenčíne, pričom existencia tohto mučenia a jeho následkov mali byť zatajované falšovaním a vyhotovovaním nepravdivej zdravotnej a inej dokumentácie. Sťažovateľ tiež tvrdí, že sa stal obeťou aj trestného činu nevyplatenia mzdy za vykonané nadčasy v práci vo väznici, a to po dobu už vyše 10 rokov, počas ktorých bol tieto nadčasy nútený vykonávať pod vyhrážkami a nátlakom zo strany personálu väznice. Mal sa tiež stať obeťou porušenia jeho základného práva na ochranu majetku, a to keď mu personál väznice Ilava nechcel dovoliť používať jeho CD prehrávač, a to kým nebude platiť úplatky personálu väznice.

14. Podľa sťažovateľa ani v jednej z uvedených vecí nebolo urobené riadne a účinné vyšetrovanie v zmysle dohovoru. Orgány činné v trestnom konaní dôkazy a skutočnosti hodnotili nesprávne, nepravdivo, neobjektívne a nedôkladne, čo vyústilo do zamietnutia všetkých jeho trestných oznámení ústavnou sťažnosťou napadnutými rozhodnutiami.

15. Sťažovateľ tiež namieta, že personál väznice Ilava podal proti nemu trestné oznámenie s nepravdivým obsahom, v ktorom tvrdil, že sťažovateľ z väznice pripravuje a objednal si vraždu dvoch osôb. Na dotknuté osoby personálu väznice podal trestné oznámenie pre krivé obvinenie. Konaním personálu väznice došlo podľa sťažovateľa k zásahu do nedotknuteľnosti jeho osoby, fyzickej, psychickej a morálnej integrity a jeho súkromia. Orgány činné v trestnom konaní jeho trestné oznámenie odmietli, keďže boli toho názoru, že v posudzovanom prípade nejde o krivé obvinenie, keďže personál väznice predmetné informácie získal operatívnou činnosťou.

16. Podľa sťažovateľa orgány činné v trestnom konaní v jeho veci nespravili riadne a účinné vyšetrovanie a ich závery sú založené na ničím nepodložených domnienkach, sú nepravdivé a vychádzajú z neobjektívnej, nedôkladnej a zaujatej analýzy na vec sa vzťahujúcich skutočností.

17. Ústavnému súdu boli 16. apríla 2025, 20. júna 2025, 24. júla 2025, 22. augusta 2025, 11. septembra 2025 a 11. decembra 2025 doručené rukou písané podania sťažovateľa označené ako „doplňenia ústavnej sťažnosti“, v ktorých v podstate opakuje a rozvíja argumentáciu svojej pôvodnej ústavnej sťažnosti. Keďže tieto podania boli ústavnému súdu doručené po dvojmesačnej lehote určenej na podanie ústavnej sťažnosti v zmysle § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), v rámci ktorej možno podanú ústavnú sťažnosť prípadne ešte aj doplniť, ústavný súd na tieto podania pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľa neprihliadal.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

18. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie jeho práva na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13 dohovoru v spojení s označenými základnými právami podľa ústavy, právami podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základnými právami

podľa charty označenými postupmi a rozhodnutiami úradu inšpekčnej služby, krajskej prokuratúry, okresného riaditeľstva PZ v Nitre, Okresnej prokuratúry Nitra, okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne a Okresnej prokuratúry Trenčín.

19. Porušenie označených základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základných práv podľa charty sťažovateľ namieta z dôvodu, že úrad inšpekčnej služby, okresné riaditeľstvo PZ v Nitre a okresné riaditeľstvo PZ v Trenčíne neurobili vo veciach týkajúcich sa jeho trestných oznámení riadne a účinné vyšetrowanie a trestné oznámenia sťažovateľa odmietli, keďže podľa nich nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku a krajská prokuratúra, Okresná prokuratúra Nitra a Okresná prokuratúra Trenčín sťažnosti podané sťažovateľom proti uzneseniam úradu inšpekčnej služby, okresného riaditeľstva PZ v Nitre a okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne zamietli ako nedôvodné.

III.1. K namietanému porušeniu práva na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13 dohovoru v spojení s označenými základnými právami podľa ústavy, právami podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základnými právami podľa charty postupmi a rozhodnutiami okresného riaditeľstva PZ v Nitre a okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne:

20. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. V zmysle princípu subsidiarity poskytuje ústavný súd ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci v rámci jemu zverenej právomoci (m. m. napr. I. ÚS 211/2022, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 190/2022, II. ÚS 387/2022, III. ÚS 397/2023, I. ÚS 445/2025).

21. Sťažovateľ využil na ochranu svojich práv proti ústavnou sťažnosťou napadnutým postupom a uzneseniam okresného riaditeľstva PZ v Nitre a okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, ktorú podľa § 192 a nasl. Trestného poriadku preskúmal a rozhodol o nej príslušný nadriadený orgán, a to Okresná prokuratúra Nitra a Okresná prokuratúra Trenčín. V daných veciach pritom nevznikla žiadna opodstatnená pochybnosť, že by uvedený prostriedok procesnej obrany nebolo možné považovať za účinný prostriedok nápravy prípadného neprípustného zásahu do základných práv sťažovateľa podľa ústavy, jeho práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základných práv podľa charty vo veciach konajúcou Okresnou prokuratúrou Nitra a Okresnou prokuratúrou Trenčín. V konečnom dôsledku podanie sťažnosti podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku samotným sťažovateľom signalizuje, že uvedený prostriedok aj on považoval za účinný. V takom prípade je právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ústavnou sťažnosťou napadnutým postupom a rozhodnutiam okresného riaditeľstva PZ v Nitre a okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne vylúčená, pretože preskúmvanie ich postupov a rozhodnutí patrí do právomoci príslušnej okresnej prokuratúry.

22. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základných práv podľa charty postupmi a rozhodnutiami okresného riaditeľstva PZ v Nitre a okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

III.2. K namietanému porušeniu práva na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13 dohovoru v spojení s označenými základnými právami podľa ústavy, právami podľa dohovoru a dodatkového protokolu, základnými právami podľa charty postupmi a rozhodnutiami krajskej prokuratúry, Okresnej prokuratúry Nitra a Okresnej prokuratúry Trenčín:

23. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou v prvom rade uvádza, že v zásade nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07, III. ÚS 147/2016, I. ÚS 445/2025).

24. K sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru ústavný súd uvádza, že z jeho ustanovenia vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby právo akcesorickej (druhotnej alebo sekundárnej) povahy na účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv alebo základných slobôd chránených dohovorom. Podľa judikatúry ESĽP uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhájiteľné tvrdenie (angl. *arguable claim*) o porušení iného práva alebo slobody chránených dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv alebo slobôd garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, rovnako nálezy ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 24/2010, IV. ÚS 325/2011, IV. ÚS 90/2013).

25. V rámci svojej judikatúry ústavný súd už opakovane uviedol, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, IV. ÚS 423/09). Ústavný súd tiež vyslovil, že ani súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Takéto základné právo nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku (porov. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Ani právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstávám sťažovateľa.

26. K uvedenému treba dodať, že nikto nemá právny a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave, resp. právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03, II. ÚS 28/06, IV. ÚS 463/2020, IV. ÚS 90/2021, IV. ÚS 311/2021). Všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sťažovateľa vrátane jeho dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09, m. m. IV. ÚS 393/2022).

27. Právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní nevyplýva ani z čl. 6 dohovoru, pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená na trestnom oznámení proti tretej osobe [porov. Dziedzic v. Poľsko, č. 50 428/99, rozhodnutie ESĽP z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers v. Švédsko, č. 11826/85, rozsudok ESĽP z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmierk v. Poľsko, č. 10675/02, rozsudok ESĽP z 21. 9. 2004, bod 48].

28. Oznamovateľ vo všeobecnosti, ale ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania, alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, patrí do výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní (napr. IV. ÚS 180/09, III. ÚS 46/2011).

29. V obdobných prípadoch ústavný súd vyslovil (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09, III. ÚS 45/2010), že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu.

30. Rovnako ani z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodit' subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania. Aj keď podľa § 2 ods. 5 Trestného poriadku je prokurátor povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky na začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení alebo skutočností zistených preverením trestného oznámenia), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajných orgánov, vyšetrovateľov, prokurátorov). Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania (obdobne IV. ÚS 256/05, II. ÚS 190/05, III. ÚS 526/2016, I. ÚS 354/2020). Právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom (II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03, III. ÚS 38/05, II. ÚS 28/06, III. ÚS 278/06, II. ÚS 88/99, IV. ÚS 423/09, II. ÚS 738/2016, IV. ÚS 463/2020). Jednotlivec, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené právo dožadovať

sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili ním prezentovaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 435/2022, I. ÚS 86/2024).

31. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, sťažovateľ sa trestnými oznámeniami domáhal trestného stíhania príslušníkov ZVJS služobne zaradených v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby v Ilave a svoj neúspech v tomto smere považoval za porušenie svojich základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základných práv podľa charty. Medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy ani práva podľa dohovoru či základné práva podľa charty nemožno zaradiť a ani z nich odvodiť právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie tretej osoby alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom.

32. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistil, že krajská prokuratúra, Okresná prokuratúra Nitra a Okresná prokuratúra Trenčín na sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniam úradu inšpekčnej služby, okresného riaditeľstva PZ v Nitre a okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne reagovali v rámci postupu pred začatím trestného stíhania upraveného Trestným poriadkom (§ 192 a § 193 Trestného poriadku) zákonným spôsobom, a teda riadne plnili svoje povinnosti vyplývajúce z uvedených zákonných noriem, pričom vydali rozhodnutia, ktorými zamietli sťažnosti sťažovateľa ako nedôvodné, keďže mali za zrejmé, že dotknuté orgány správne vyhodnotili dôkazný materiál a pri vydávaní sťažnosťami napadnutými uzneseniami ako i v konaniach, ktoré im predchádzali, sa riadili príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, napadnuté uznesenia považovali za vecne a po právnej stránke za správne, a preto nezistili žiadne pochybenia, ktoré by odôvodňovali zrušenie sťažnosťami napadnutých uznesení. Sťažovateľom uvádzané tvrdenia a sťažnostné námietky podľa krajskej prokuratúry, Okresnej prokuratúry Nitra a Okresnej prokuratúry Trenčín nebolo možné vyhodnotiť ako skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné začať trestné stíhanie pre akýkoľvek trestný čin uvedený v osobitnej časti Trestného zákona. Uvedené orgány činné v trestnom konaní detailne vyložili skutkové podstaty označených trestných činov, z ktorých spáchania sťažovateľ podozrieval ním označené osoby, a ozrejmili aj ďalšie inštitúty trestného práva s tým súvisiace, a po dôkladnom zvážení a vyhodnotení všetkých relevantných skutočností a zadovážených dôkazov dospeli k záveru, že v daných prípadoch nedošlo k naplneniu všetkých obligatórnych znakov skutkových podstat označených trestných činov. Trestné oznámenia sťažovateľa vyhodnotili ako zmätočné a predstavujúce len všeobecné a strohé konštatovania subjektívneho názoru sťažovateľa bez uvedenia relevantných a racionálnych skutočností, ktoré by exaktne napĺňali skutkovú podstatu akéhokoľvek trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.

33. Z uvedeného vyplýva, že krajská prokuratúra, Okresná prokuratúra Nitra a Okresná prokuratúra Trenčín v konaniach o riadnych opravných prostriedkoch sťažovateľa postupovali v zmysle zákonných ustanovení (§ 192 a nasl. Trestného poriadku), a ich rozhodnutia, v ktorých vyjadrili odôvodnený právny názor na zistený skutkový stav, spĺňajú náležitosti predpokladané Trestným poriadkom. Ústavný súd preto konštatuje, že ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenia krajskej prokuratúry, Okresnej prokuratúry Nitra a Okresnej prokuratúry Trenčín nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a ich postupy a právne závery nimi vyslovené v napadnutých uzneseniach je nutné považovať za výrazy autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať.

34. Ústavný súd nezistil skutočnosti tvrdené sťažovateľom, že označené orgány činné v trestnom konaní v jeho veciach hodnotili skutočnosti a dôkazy nesprávne v prospech páchatel'ov a že zistenia vyvodili z nedostatočného a nesprávneho zistenia veci, že nevedli riadne a účinné vyšetrovanie a trestné stíhanie odmietli napriek tomu, že na to neboli splnené právne a iné predpoklady. Všetky námietky nestíhanie sťažovateľom oznámených trestných činov nemožno považovať za dôvodné.

35. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie.

36. Pretože ústavný súd vylúčil možnosť akéhokoľvek pochybenia krajskej prokuratúry, Okresnej prokuratúry Nitra a Okresnej prokuratúry Trenčín pri rozhodovaní o sťažnostiach podaných sťažovateľom proti uzneseniam úradu inšpekčnej služby, okresného riaditeľstva PZ v Nitre a okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne, neprichádzalo do úvahy vyslovenie porušenia sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základných práv podľa charty (tých napokon aj s ohľadom na neaplikovateľnosť charty na okolnosti posudzovaných prípadov vzhľadom na čl. 51 ods. 1 charty), pretože je evidentné, že vyslovenie porušenia týchto práv bolo v okolnostiach posudzovaných vecí podmienené zistením pochybení ústavnej intenzity zo strany označených orgánov činných v trestnom konaní, k čomu ale nedošlo. Z tohto dôvodu, keďže medzi namietaným porušením označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy, jeho práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základných práv podľa charty a označenými postupmi a rozhodnutiami krajskej prokuratúry, Okresnej prokuratúry Nitra a Okresnej prokuratúry Trenčín absentuje akákoľvek príčinná súvislosť, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v časti namietaného porušenia jeho práva na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13 dohovoru v spojení s označenými základnými právami podľa ústavy, právami podľa dohovoru a dodatkového protokolu a základnými právami podľa charty postupmi a rozhodnutiami krajskej prokuratúry, Okresnej prokuratúry Nitra a Okresnej prokuratúry Trenčín podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

37. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jej ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu